

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

בפני כבוד השופטת עינת רביד

המערערים
י' ס'
ח' ש'
י' ל'

נגד

המשיב קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

פסק דין

1

2 בפני שלושה ערעורים מכוח סעיף 12א לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי"ט-1959 (להלן: "החוק") על החלטות הוועדה הרפואית העליונה בעניין המערערים, שניתנו בהתבסס על תקנות
3 הנכים (מבחנים לקביעת דרגת נכות), תש"ל-1969 (להלן: "התקנות"), ובהם עלתה שאלה דומה,
4 שעניינה דרך חישוב אחוזי הנכות בליקוי בחדות הראייה ובליקוי שמיעה, כאשר הפגימה באיבר
5 אחד (עין או אוזן) מוכרת כקשורה לשירות ואילו הפגימה באיבר השני אינה מוכרת כקשורה
6 לשירות. לפיכך בשלב פסק הדין אתן פסק דין מאוחד בשלושת התיקים.

7

8 החקיקה הרלוונטית

9 1. פרט 52 לתוספת לתקנות עוסק בליקויים בחדות ראייה (להלן: "סעיף הלקות בראייה"). על מנת
10 לקבוע את אחוז הנכות בגין ליקוי בחדות הראייה הותקן בסעיף הלקות בראייה "לוח קביעת
11 אחוזי הנכות לפי חדות הראייה בכל אחת משתי העיניים" (להלן: "לוח לקות הראייה").

12

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

2. בלוח לקות הראייה נקבע כך:

י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	חדות ראייה	
NLP	1/60	3/60	6/60	6/30 6/36	6/21 6/24	6/15 6/18	6/12	6/9	6/6	6/6	(1)
30%	30%	25%	20%	15%	10%	10%	1%	1%	1%	6/6	(2)
30%	30%	25%	20%	15%	10%	10%	5%	1%	1%	6/9	(3)
40%	35%	30%	25%	20%	15%	15%	10%	5%	1%	6/12	(4)
45%	40%	35%	30%	30%	25%	20%	15%	10%	10%	6/15 6/18	(5)
55%	50%	45%	40%	40%	30%	25%	15%	10%	10%	6/21 6/24	(6)
70%	65%	60%	55%	50%	40%	30%	20%	15%	15%	6/30 6/36	(7)
90%	80%	75%	70%	55%	40%	30%	25%	20%	20%	6/60	(8)
95%	90%	90%	75%	60%	45%	35%	30%	25%	25%	3/60	(9)
100%	100%	90%	80%	65%	50%	40%	35%	30%	30%	1/60	(10)
100%	100%	95%	90%	70%	55%	45%	40%	30%	30%	NLP	(10)

3. עוד נכתב בסעיף הלקות הראייה בהתייחס ללוח לקות הראייה כך:

"המספרים שבשורות המאוזנות והמסומנות במספרים (1)-(10) מציינים חדות ראייה של עין אחת, והמספרים שבטורים המאונכים המסומנים באותיות (א-י) את חדות הראייה של העין השנייה; האחוזים שבמשבצות בהצטלבות כל אחת מהשורות עם כל אחד מהטורים הם אחוזי הנכות."

4. פרט 72 (א) לתקנות עוסק בליקויי שמיעה בתחום הדיבור (להלן: "סעיף ליקוי השמיעה"). גם על מנת לקבוע את לקות השמיעה הותקן בסעיף "לוח תוצאות אודיומטריה" (להלן: "לוח לקות השמיעה").

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

5. בלוח לקות השמיעה נקבע כך:

ת"ט תשנ"ה-1995

לוח תוצאות אודיומטריה

הפחתת כושר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד
השמיעה	15	21	26	31	36	41	46	51	56	61	66	71	76	מעל
בדציבלים	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	80
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5	10	10	10
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10	10	15	15
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	15	15	20	20
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	20	20	20	20
5	5	5	5	10	15	20	20	20	20	20	25	25	25	25
6	5	10	10	15	20	25	25	25	25	25	25	30	30	30
7	5	10	10	15	20	25	25	25	25	30	30	30	30	30
8	5	10	15	15	20	25	30	30	30	35	35	35	35	35
9	5	10	15	15	20	25	30	30	35	40	40	40	40	40
10	5	10	15	20	20	25	30	35	40	40	45	45	45	45
11	10	10	15	20	25	25	30	35	40	45	45	45	45	50
12	10	10	15	20	25	25	30	35	40	45	50	50	50	50
13	10	15	15	20	25	30	30	35	40	45	50	55	55	55
14	10	15	20	20	25	30	30	35	40	45	50	55	60	60

6. עוד נכתב בסעיף לקות השמיעה בהתייחס ללוח לקות השמיעה כך:

(1) "המספרים שבשורות המאוזנות המסומנות במספרים 1-14 מציינים את הפחתת כושר השמיעה בדציבלים באוזן אחת והמספרים שבשורות המאונכים המסומנים באותיות א-י"ד - באוזן השנייה;

(2) האחוזים שבמשבצות בהצטלבות כל אחת מהשורות עם כל אחד מהטורים הם אחוזי הנכות לפי הפגימה הנדונה."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

7. בחינת לוח לקות הראייה מלמד כי כאשר נכה איבד את מאור עיניו בעין אחת ומצב עינו השנייה ללא ליקוי כלל, אחוזי הנכות המגיעים לו הם 30% (ראו א(9) או א(10) בלוח לקות הראייה); לעומת זאת אם הנכה איבד מאור עיניו בשתי העיניים אחוזי הנכות המגיעים לו הם 100% (ראו י(9) או י(10) בלוח לקות הראייה).

8. בחינת לוח לקות השמיעה מלמד כי לקות שמיעה מוחלטת באוזן אחת (הפחתה ב- 76 דציבלים ומעלה) כאשר אוזן שנייה בהפחתה של 15-20 דציבלים, אחוזי הנכות הם 10% (א(14) או א(13) בלוח לקות השמיעה) ואילו כאשר שתי האוזניים בהפחתה של מעל 80 דציבלים אחוזי הנכות הם 60% (ראו יד(14) בלוח לקות השמיעה)

המחלוקת המשפטית

9. כל המערערים טוענים כי בבוא הוועדה הרפואית לחשב את האחוזים המגיעים להם בגין לקות הראייה או לקות השמיעה עליה להתחשב במצבם הכולל, דהיינו במצב הליקוי בשתי העיניים או בשתי האוזניים ולא רק באיבר המוכר.

10. המערערים טוענים כי לשון פרט 72 או פרט 52 מחייבים התייחסות למצב הכולל של הראייה או השמיעה לפי מידת הלקות בשני האיברים ולא רק של האיבר המוכר, היות ושיעור הנכות המגיע לנכה נקבע על פי מיקום בלוח הלקות הנוצר בהצלבת מצבם של שני האיברים והבאה בחשבון של שניהם.

11. עוד טוענים המערערים כי לא הגון שלא להכיר במצב האיבר הבלתי מוכר וכן כי לסדר האירועים אין משמעות.

12. עוד מבקשים המערערים כי בית המשפט ישווה את מצבם של נכי צה"ל למצבם של נכי הביטוח הלאומי עליהם חלה תקנה 19 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) התשט"ז-1956 (להלן: "תקנה 19" ו "תקנות המל"ל").

13. המשיב, לעומת זאת, בעמדה כי בבוא הוועדה הרפואית לקבוע אחוזי נכות עליה להתחשב אך ורק בפגימה באיבר המוכר על פי החוק והיא אינה יכולה להתחשב בפגימה באיבר שאינו מוכר על פי החוק.

14. לטענת המשיב אין כל טעות משפטית של הוועדה הרפואית ולכן אין מקום לערעור.

15. המשיב טוען כי משמעות קבלת הערעורים היא מתן אחוזי נכות גם על פי פגימה באיבר שלא הוכרה וכך יינתנו אחוזי נכות עקב גיל או מחלה ולא עקב השירות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

16. המשיב מפנה לתקנה 3 לתקנות וטוען כי אלה הנסיבות היחידות שבהתקיימותם יש להתחשב בפגימה באיבר הזוגי.

דיון והכרעה- כללי

17. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ולאחר שעיינתי בנוסח התקנות והפרטים הרלוונטיים, הרי לטעמי יש מקום לקבל את פרשנות המערערים לסעיף הלקות בראייה ולסעיף הלקות בשמיעה.

18. בשני הסעיפים הללו מדובר באחוזי נכות שניתנים בגין ליקוי בחוש הראייה ובחוש המימוש, לא בגין ליקוי דווקא באיבר מסוים. למשל, פרט 52 כותרתו "ליקויים בחדות הראייה" לא פגיעה בעיניים ולכן הכוונה לפגיעה בחוש הראייה, המתבטא בחדות הראייה, והדבר אף ברור יותר בפרט 72 שכותרתו "חוש השמיעה ואוזניים". המחוקק התייחס בפרט 72(א) ובפרט 52(א) לפגיעה בחוש הראייה ובחוש השמיעה ולא דווקא לפגיעה בכל איבר לחוד (עין או אוזן לחוד).

19. הדבר בולט אף יותר כאשר מלוח לקות הראייה ומלוח לקות השמיעה עולה, כי אחוזי הנכות נקבעים רק משילוב "חדות הראייה" בשתי העיניים או "הפחתת כושר השמיעה בדציבלים" בשתי האוזניים. זאת מאחר והלוח הקובע את אחוזי הנכות בנוי כך, שאין מנוס משילוב המצב של שני האיברים המרכיבים את חוש הראייה בכללותו ואת חוש השמיעה בכללותו.

20. לפיכך מניסוח הסעיפים והדרך שנקבעה לחישוב הנכות במקרים אלה עולה בבירור, כי על מנת לקבוע את אחוזי הנכות נבחן מצבו של חוש הראייה או חוש השמיעה בכללותו המורכב כידוע משני איברים.

21. זאת ועוד הלוח שמביא בחשבון את מצב שני האיברים המאפשרים את קיום חוש הראייה והשמיעה, מביא בחשבון את העין הבריאה כמפצה על הנכות של העין הפגומה ולכן למשל אובדן ראייה מוחלט בעין אחת מוכרת, כאשר העין השנייה בריאה לחלוטין אינו מקנה לנכה 50% כפי שניתן היה לסבור אלא 30% בלבד. ואובדן שמיעה של 80 דציבלים ומעלה באוזן אחת כאשר האוזן השנייה בריאה מקנה 10% בלבד ולא 30%, כפי שניתן היה לצפות בהתחשב במקסימום הנכות הניתנת בגין חירשות מוחלטת, שהיא 60% נכות. מכאן שיהיו מקרים לא מעטים שהחישוב המתייחס לשני האיברים ביחד, המוכר והלא מוכר, יביא לאחוזי נכות נמוכים מן המצופה לעין או לאוזן המוכרים, אך זאת על פי מידת הצדק משום שהמבחן הוא סך כל הירידה בחוש הראייה או השמיעה תוך התחשבות במצב האיבר השני. אולם מסקנה זו צריכה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

לחול גם במקרים שבהם האיבר הלא מוכר מתדרדר ומצב חוש הראייה או השמיעה בכללותו מורע.

22. אציין כי קיים מקרה נוסף שבו שני איברים משפיעים האחד על פעולת השני, כך שכאשר האיבר הלא מוכר פועל כראוי, העדר פעולה של האיבר המוכר אינו מזכה במלוא אחוזי הנכות אלא רק חלקית, משום שהאיבר הלא מוכר "נכנס לפעולה" ומחפה על חוסר הפעילות של האיבר המוכר. כאשר גם האיבר הלא מוכר נפגע הרי שאחוזי הנכות עולים תוך התחשבות בירידה בתפקודו גם אם אינו מוכר. לעניין זה ראו נושא הכליות המוסדר בין היתר בפרט 22(4) לתוספת לתקנות וקובע תמיד את מצב הכליה המוכרת בהתחשב במצב הכליה הלא מוכרת כדלקמן:

א. כריתת כליה אחת ללא הפרעות בפעולת הכליה השנייה 30%

ב. כריתת כליה אחת, כשישנן הפרעות קלות בפעולת הכליה השנייה 60%

ג. כריתת כליה אחת, כשישנן הפרעות בפעולת הכליה השנייה הגורמות להפרעות קשות בפעולות מערכת הדם והלב 100%."

ראו גם פרט 22(3) ו-22(5).

לעניין זה קבעה כבר כב' השופטת שבח בע"א (ת"א) 1836/07 סרבי נ' ק"ת (1.8.07) (להלן: "פסק הדין בעניין סרבי") כי הנוסח מחייב כי בקביעת אחוזי הנכות יתחשבו במצב שתי הכליות, המוכרת ושאינה מוכרת. וכדבריה:

"לפי נוסח פרט זה ולמעשה לפי נוסח יתר הפרטים המתייחסים לפגימת הכליות, עולה כי קיימת הלימה והזנה הדדית של שתי הכליות זו על זו, באופן שנכותה של הכליה האחת מושפעת מתפקודה של הכליה האחרת, הבלתי מוכרת, והמשליכה עליה.

"התחשבות במצב הכליה האחרת, הבלתי מוכרת, נשקפת ממרבית הסעיפים השונים הרלוונטיים להערכת מצב הכליה, כמו למשל בפרט 22(5) הדן בכליה שאיננה פועלת - נקבעת הנכות בשיעור של 30% באם הכליה שאיננה פועלת לא גורמת ליתר לחץ-דם ובאם לא קיימות הפרעות בכליה השנייה; פרט 22(9)(ג) הדן בפגימת אבנים בכליות – מתבסס אף הוא על עקרון יחסי הגומלין לעיל וקובע, כי בהינתן אבני יציקה בכליה אחת עם זיהום כרוני ללא הפרעה בכליה השנייה, תקבע הנכות בשיעור של 40%, וכן הלאה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

- 1 טענת ב"כ המשיב לפיה על הכליה השניה, אליה מפנים הסעיפים הרלבנטיים
- 2 לענייננו, להיות גם היא מוכרת מנוגדת להגיון, שהרי גם אם הכליה הנוספת
- 3 מוכרת, יש לקבוע בגינה אחוזי נכות מכח עצמה בנוסף ובנפרד, ולא באופן עקיף
- 4 באמצעות הכליה הראשונה. (סעיף 11 לפסק הדין).
- 5 23. להשלמת התמונה אציין, כי תקנה 3 לתקנות הדנה בפגימה מורכבת זוגית אינה רלוונטית, כיוון
- 6 בתקנה 3(ב) מסדירה מקרים שבהם שני איברים זוגיים מוכרים ולכן יש לבצע את החישוב
- 7 המורכב של שני האיברים המוכרים. בעוד שבמקרים שבפני אין צורך בביצוע חישוב כלשהו
- 8 אלא אך בהפעלת הטבלאות כפי שהן.
- 9 24. אשר לביטוח הלאומי הרי נראה שאין מקום להשוואה למבחני הביטוח הלאומי ותקנה 19.
- 10 הביטוח הלאומי בוחן את הדברים אחרת תוך ביצוע "חשבון עובר ושב" וניכוי מצב קודם,
- 11 שיטה שאינה חלה בקביעת אחוזי נכות לנכי צה"ל.
- 12 25. לאחר שקבעתי כי יש לקבל את פרשנות המערערים אבחן כל תיק לגופו.
- 13 ע"ו 60628-12-15 ש' נ' ק"ת
- 14 26. במקרה זה הערעור הוגש על החלטת הוועדה הרפואית העליונה מיום 8.11.15 בכל הנוגע
- 15 לליקוי שמיעה של המערער.
- 16 27. המערער יליד 1950 השתחרר בדרגת סא"ל בשנת 1990. בשנת 1973 במלחמת יום הכיפורים
- 17 המערער נפגע באוזן ימין ובידו. באוזן ימין הפגיעה הובילה לאובדן שמיעה מוחלט ונכותו
- 18 נקבעה ל- 10% לפי פרט 72(א) א/14 בלוח לקות השמיעה, כאשר הירידה בשמיעה באוזן ימין
- 19 הייתה למעלה מ- 80 דציבל בעוד הירידה בשמיעה באוזן שמאל הייתה של 15-20 דציבל.
- 20 28. אציין, כי המערער סובל מנכויות נוספות: פגיעה בשורש כף יד ימין עם הגבלה (10%), צלקות
- 21 מכוערות בגב כף היד וקיר הבטן (10%) וחבלה בראש לאחר זעזוע מוח (0%).
- 22 29. בשנת 2014 פנה המערער בבקשה לבדיקה מחדש בטענה כי חלה ירידה בשמיעה באוזן שמאל,
- 23 כאשר מצבו כיום הוא ירידה של 51-55 דציבלים באוזן זו.
- 24 30. אין מחלוקת כי המערער סובל מחרשות מוחלטת באוזן ימין, כאשר דרגת הנכות באוזן זו נקבעה
- 25 לפני שנים רבות לפי פרט 72 (א) א/14 כאמור לעיל וכי כיום חלה ירידה בשמיעה באוזן שמאל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

- 1 ולפי בדיקת שמיעה עדכנית, מצבו של המערער מתאים לפרט 72 (א) ח/14 לטבלת ליקוי
- 2 השמיעה המקנה 35% נכות, לעומת 10% נכות הקודמים.
- 3 31. צודק המערער בטענתו, כי אומנם הנכות באוזן שמאל, כשלעצמה, אינה מקנה נכות. אולם
- 4 הנכות בכללותה מקורה בכך שקיימת חרשות מוחלטת באוזן ימין המוכרת ולכן אוזן שמאל,
- 5 שחיפתה על הנכות באוזן ימין, אינה מחפה עליה עוד באותה מידה כיום, ולכן יש להכיר במצב
- 6 שמיעתו של המערער שהיא תוצאת יכולת השמיעה בשתי האוזניים.
- 7 32. התקנות בעניין השמיעה מתייחסות באופן ברור לכך שאחוזי הנכות השמיעתית נגזרים מאוזן
- 8 ימין ומאוזן שמאל בחד. כך לוח לקות השמיעה אינו מפריד בין אוזן ימין לבין אוזן שמאל אלא
- 9 מדובר בשני טורים המשלימים אחד את השני, כך שלא ניתן לקבוע אחוזי נכות לפי אוזן אחת
- 10 בלבד.
- 11 33. לפיכך בחינת ליקוי השמיעה של המערער חייב להתבצע לפי מצבו כיום כאשר המצב נבחן על
- 12 פי מידת הלקות בשתי האוזניים בחד. הואיל ואין מחלוקת לגבי הפחתת כושר השמיעה של
- 13 האוזניים של המערער ומה הסעיף המתאים בגין לקות זו, אני מוצאת לקבוע כי נכותו של
- 14 המערער שניצר נקבעת על פי סעיף 72 (א) ח/14 המקנה 35% נכות.
- 15 34. בשולי הדברים אציין כי לא מצאתי לנכון למנות מומחה רפואי כפי שהצעתי במהלך הדיון וזאת
- 16 לאור התנגדות ב"כ המשיב וכן משום שהגעתי למסקנה כי מדובר בסוגיה משפטית גרידא.
- 17 ע"ו 4021-11-15 ס' נ' ק"ת
- 18 35. המערער יליד שנת 1934 מוכר כנכה לפי חוק הנכים בעקבות פציעה במלחמת יום הכיפורים.
- 19 רכיבי הנכות המוכרת הם: מצב אחד פציעת גולגולת, עיוורון בעין ימין ואנצלופטיה שחלפה.
- 20 ביום 16.9.1975 נקבעה למערער נכות צמיתה בשיעור משוקלל של 33%, מהם 30% בגין
- 21 העיוורון; 15% בגין הפגיעה בגולגולת, 5% בגין ליקוי בעצם וכן 0% בגין האנצלופטיה
- 22 שחלפה.
- 23 36. להשלמת התמונה יצוין כי במהלך השנים פנה המערער בבקשות לפגימות נוספות.
- 24 37. ביום 26.9.06 נמצאה ירידה בחדות הראיה בעין שמאל, כך שזו עומדת על 6/12 והמערער פנה
- 25 בבקשה להכרה בנכות מוסבת לעין שמאל ולחילופין בחינת נכותו בהתחשב בפגיעה בשתי
- 26 העיניים יחדיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

38. הוועדות השונות בדקו את המערער, ומבלי להיכנס לפירוט ההליכים, שניהל המערער בוועדות הרפואיות ולטענות הפרוצדוראליות, שטוען המערער (ומבלי שיהיה בכך להביע עמדה באשר לטענות אלה), הרי שבסופו של דבר מבקש המערער כי נכותו תקבע על פי טבלת לקות הראייה בהתחשב במצב שתי עיניו ולא רק העין המוכרת.
39. יש לציין כי נראה כי בשלב מסוים יושב ראש הוועדות הרפואיות גם הוא סבר חלקית כמו המערער, דהיינו כי יש לבדוק את מצב שתי העיניים במכתבו מיום 21.9.14, אולם חזר בו במכתבו מיום 11.2.15.
40. הצדדים ניסו להגיע להסדר, אך ללא הצלחה.
41. לאור עמדתי העקרונית, כפי שצינתי בחלקו הכללי של פסק הדין, כי יש לבחון את מצב חוש הראייה כמו חוש השמיעה באופן מצרפי על ידי הלכות בשתי העיניים על פי לוח לקות הראייה, הרי שהואיל ואין מחלוקת כי מצב עין שמאל של המערער 6/12 הוא לוקה בעיוורון בעין ימין, הרי שהסעיף המתאים הוא 52 (א) ג/10 המעמיד את נכותו על 40%.
- ע"ו 2819-12-15 - ל' נ' ק"ת
42. המערער בתיק זה הוא יליד שנת 1947 ודרגת נכותו בשיעור 30% בגין עיוורון בעין ימין המוכרת לפי סעיף מותאם 52 (א) א/9. הכרה במערער היא בעקבות חבלה בעין ימין בשנת 1972 במהלך שירות מילואים. לאורך כל השנים הוכר המערער כבעל דרגת נכות בשיעור 25% בגין מצב העין. בשנת 2014 התקבלה פניית המערער לבדיקה מחדש בטענה להחמרת נכות מוכרת כאשר לטענתו הוא סובל מעיוורון בשתי העיניים מצב המתאים לדרגת נכות בשיעור 100% ולכן לשיטתו אז היה צריך לקבוע לו דרגת נכות בשיעור 50% בגין העין המוכרת.
43. ועדה רפואית מחוזית מיום 14.12.2014, שכללה למעשה רק רופא עיניים אחד, ד"ר יהודה וייס קבעה כי החל משנת 2008 חלה הידרדרות קשה ומהירה במצב הראייה בעין שמאל, ללא קשר לנכות המוכרת. עקב כך סובל המערער מראייה ירודה מאוד בשתי העיניים, המקנה דרגת נכות כוללת בשיעור 100% לפי סעיף 52 (א) ט/9 מתוכה יש לזקוף 70% על חשבון השירות. למען הבהרת ההחלטה זו, אציין כי הוועדה הרפואית המחוזית בקביעתה זו פעלה, ככל הנראה, על פי תקנה 19 לתקנות הביטוח הלאומי, אשר אינה חלה במקרה של נכה צה"ל.
44. על החלטה זו הגיש המשיב ערעור לוועדה רפואית עליונה בטענה שהוועדה הרפואית המחוזית התעלמה מהעובדה שהמערער מוכר רק בגין עין ימין ושמצב עין שמאל אינו קשור כלל בנכות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

המוכרת ולכן יש להותיר את המערער בדרגת הנכות של 30% ולהתעלם ממצב עינו השמאלית.
עוד טען המשיב כי מצב הראייה בעין ימין כשלעצמו לא השתנה משמעותית.
45. אין מחלוקת בין הצדדים כי המצב של עין שמאל איננו קשור לנכות המוכרת בעין ימין ומקור
מצב עין שמאל הוא במחלת הסוכרת בה לוקה המערער. הוועדה הרפואית העליונה בהחלטתה
מיום 21.9.2015 קבעה כי היא מוסמכת לקבוע דרגת נכות אך ורק בגין הנכות המוכרת שמקורה
בחבלה בעין ימין ומצב עין שמאל אינו קשור לנכות המוכרת. לפיכך ביטלה הוועדה הרפואית
העליונה את החלטת הוועדה הרפואית המחוזית וקבעה דרגת נכות בשיעור 30% בגין מצב עין
ימין בלבד.

46. כפי שקבעתי בחלקו הכללי של פסק הדין יש לבחון את מצב הראייה בהסתמך על מצב הראייה
בשתי העיניים כפי שדורשות התקנות. אין מחלוקת כי המערער למעשה עיוור בשתי עיניו ומצבו
מבחינה רפואית מתאים לפרט 52(א) ט/9 כפי שקבעה הוועדה הרפואית המחוזית. ולפיכך אני
קובעת כי שיעור נכותו של המערער הוא 100% על פי פרט 52(א) ט/9.

סוף דבר

47. הערעורים מתקבלים.
48. ע"ו 60628-12-15 ש' נ' ק"ת - נקבע כי הפרט המתאים למצבו של המערער הוא 72 (א) ח/14
המקנה 35% נכות.

49. ע"ו 4021-11-15 ס' נ' ק"ת - נקבע כי הפרט המתאים למצבו של המערער הוא 52 (א) ג/10
המעמיד את נכותו על 40%.

50. ע"ו 2819-12-15 ל' נ' ק"ת - נקבע כי הפרט המתאים למצבו של המערער הוא 52(א) ט/9
המקנה 100% נכות.

51. הואיל ולא מצאתי דיון בלוחות לקות הראייה והשמיעה, כפי שנדון בפסק דין זה (ופסק הדין
בעניין סרבי עוסק בכליות) - איני עושה צו להוצאות כנגד המשיב.

52. התיקים הרפואיים של ש' ו-ל' יושבו למשיב. התיק של ס' כבר הושב לו.

ניתן היום, י' אב תשע"ו, 14 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"ו 4021-11-15 ס' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 60628-12-15 ש' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"ו 28719-12-15 ל' נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

ע. רביד

עִינָת רִבִּיד, שופטת

- 1
- 2
- 3